

Nové hry s Klavihrátkami

Klavihrátky už rozdávají radost a znalosti českým dětem sedm let. Jsou trvalou součástí hodin klavírní hry řady pedagogů a s radostí je využívají pro zpestření hodin i pedagogové hudební nauky.

Klavihrátky jsou barevné pracovní sešity určené pro děti (především žáky klavírní hry), které v sobě propojují hudební teorii s praxí a zároveň pomáhají tvořivým způsobem rozvíjet hudební sluch dětí.

Autorky Klavihrátek Iva Oplištilová a Zuzana Hančilová patří mezi tvořivé a podnikavé pedagožky klavírní hry, které se po ukončení studia na Pražské konzervatoři vrhly na výuku klavírní hry dětí s obdivuhodným zápalem a invencí.

Na základě zkušeností a podnětů svých pedagogů vytvářely nejdříve nezávisle na sobě a pak společně pracovní listy pro své žáky, jež pomáhaly dětem pochopit zákonitosti hudby a zároveň rozvíjely jejich vnímání a prožívání hudby. V roce 2003 vyšly první dva díly Klavihrátek. V dalších letech následovaly i navazující svazky.

Na přelomu června a července roku 2009 došlo ke změně. Původní nakladatelství Wingra bylo vystřídáno nakladatelstvím Editio Bärenreiter Praha, které v nové revidované podobě vydalo celý komplet čtyř sešitů. Nové vydání přináší jazykové korektury, opravy drobných nesrovnalostí, vylepšené grafické zpracování některých úkolů a v neposlední řadě pár úkolů nových. Za zdařilým výtvarným zpracováním stojí i nadále výtvarnice Marta Kellerová. Pojdme se podívat na jednotlivé sešity.

jí se i úkoly podporující rozvoj tonálního citění a určování hudební formy.

I v Pracovním sešitě 1 přibývalo v reedici několik úkolů, nejvýraznější je „Oktávové cestování“. Žák si zde zopakuje nejen rozmístění jednotlivých oktáv na klaviatuře a v notové osnově, ale může si i zkusit zaimprovizovat na základě neobvyklé barevné notace.

Pracovní sešit 2 a 3 je v novém vydání obohacen grafickým znázorněním tzv. bleskovek, tj. úkolů, které procvičují hlavní oblasti pracovního sešitu (stupnice, akordy, T S D a jejich rytmizaci).

Zájemci a obdivovatelé Klavihrátek by jistě neměli opomenout navštívit internetové stránky www.klavihratky.cz. Dozví se tam další detailní informace o autorkách Klavihrátek, jednotlivých pracovních sešitech a způsobu práce s nimi. Kromě přečtení metodických poznámek či recenzí se mohou zúčastnit internetového diskuzního fóra, stáhnout ukázkové listy či užitečné tabulky nebo zjistit aktuální termíny vzdělávacích seminářů autorek. Internetové stránky jsou doplněny i další doporučenou literaturou a internetovými odkazy na anglické, americké a ruské internetové servery, zaměřené svým obsahem na tematiku klavírní hry. Dostupná cena (kolem 200 Kč), atraktivnost a zábavnost úkolů jsou vítanými pomocníky pro



Přípravný pracovní sešit pomáhá žákům k osvojení hudební abecedy, klaviatury a prstokladu. Sluchová cvičení rozvíjejí rozlišování melodie stoupající a klesající i postupně složitějších tvarů a délky not od osminových až po celé. Některá cvičení podporují i rozvoj tonálního citění. Nové vydání tohoto sešitu obsahuje drobné grafické a textové úpravy i několik nových cvičení (například „Schovanou abecedu“).

Navazující Pracovní sešit 1 je zaměřen na procvičení not, intervalů a posuvek, dále rozvíjí vědomosti v oblasti rytmu a orientaci v pětiprstové poloze. Objevu-

děti a jejich postupné pronikání do zákonitostí světa hudby. O oblibě Klavihrátek svědčí i četné názory dětí a rodičů, kteří Klavihrátky pravidelně používají. Uvedme alespoň některé z nich: „Na Klavihrátkách se mi líbí, jak jsou ilustrované – pěkně barevné a procvičím si při nich spoustu věcí přímo u klavíru. Nejraději dělám úkoly, kde z not vyluštím doplňovačku (Doubravka Čermáková, 9 let). „Velmi příjemně mne Klavihrátky překvapily již při prvním nahlédnutí. Dcera má zkušenosti zatím jen s Pracovním sešitem 1 a já musím ocenit především jeho veselou a hravou formu. Jednotlivé oddíly jsou přehledně uspořádány vždy na jednu stránku, psané velkým písmem, obrázky jsou vesele laděné a hlavně – vypracování úkolu netrvá dlouho a přitom se barevně vykresluje nebo i luští.“ (Ivana Čermáková) „Klavihrátky učí děti poznávat svět hudby pro ně vhodnou formou – pomocí obrázků, doplňovaček a her. Naše děti to baví, zvládne to i náš čtyřletý syn. Není to žádná suchá teorie a přitom se děti naučí hudební základy.“ (manželé Pravcovi) „S přípravným sešitem Klavihrátek se nám pracovalo velice dobře. Myslím, že sešit je dobře koncipován pro první krůčky k hudbě i k hudební nauce. Poměrně dost úkolů, což je určitě dobře, bylo zaměřeno na zvládnutí hudební abecedy – velice chválíme formu barevných tajemek, různých spirál či pyramid. To hodně zaujalo a bavilo.“ (manželé Šilhánkovi)

Z pohledu pedagoga Klavihrátky výrazně pomáhají žákům zapamatovat si a lépe pochopit zákonitosti hudby z hlediska hudební teorie, která se v jejich podání stává zábavnou činností, u níž se učitel i žák pobaví a snad i zasměje. Vždyť kdo by odolal rozverným myškám, které vykousaly díry v síru v místech, kde měly být tóny hudební abecedy, rybičkám, které spolklly kvarty a kvinty a teď je máme vybarvit a chytit na udici, zakletému království, kde vláčky jezdí po kolejnicích ze stupnic nebo zdecimovanému království plnému decim a všemu tomu šplhání a klouzání v dur, hrám na honěnou, perským kobercům utkaným z intervalů nebo mostům, přestupním stanicím či cestám po dálnici, které rozvíjí harmonické cítění a povědomí o hudební formě?

(Rozhovor s autorkami Klavihrátek připravujeme do některého z příštích čísel Talentu.)